

نگاهی گذرا به تب‌وتاب فعالیت‌های شورای نگهبان در آستانه فصل انتخابات؛ آنچه می‌گویند و آنچه می‌شود

تأیید صلاحیت‌ها؛ از حرف تا عمل

کدخدایی: امکان تأیید صلاحیت افرادی که در دوره‌های گذشته تأیید صلاحیت نشدند، وجود دارد

وحیده کریمی: کدخدایی، عضو حقوق‌دان شورای نگهبان در پاسخ به این سؤال که آیا کسانی که در دوره‌های گذشته تأیید صلاحیت نشدند یا اعتبارنامه آنها رد شد، در این دوره همچنان تأیید صلاحیت نخواهند شد، گفته است: همیشه اعلام کرده‌ایم که بررسی صلاحیت‌ها در انتخابات مجلس، ریاست‌جمهوری و خبرگان رهبری برای همان دوره خاص خودش است؛ بنابراین بررسی صلاحیت در هر دوره‌ای از نو شروع می‌شود و این امکان همیشه هست. ماجرای رد صلاحیت نامزدهای انتخاباتی به‌خصوص در چند دوره اخیر چه مجلس است ریاست‌جمهوری و حتی خبرگان رهبری حاشیه بسیار داشته است. چه آنجا که در انتخابات مجلس یازدهم با رد صلاحیت برخی نامزدهای اصلاح‌طلب مواجه شدیم و چه وقتی که برای ریاست‌جمهوری حتی علی لاریجانی هم ردصلاحیت شد، همچنین زمانی که نتایج نهایی بررسی صلاحیت داورطلبان پنجمین دوره انتخابات مجلس خبرگان رهبری اعلام شد و دیدیم شورای نگهبان با حضور سیدحسن خمینی برای حضور در انتخابات مجلس خبرگان مخالف کرده است، گروهی به این نتیجه رسیدند عبور از فیلتر شورای نگهبان برای برخی چهره‌ها نه فقط دشوار که حتی ممکن است ناممکن شود. از این رو وعده بررسی جدید صلاحیت‌ها، امید به تأیید صلاحیت‌ها را برپرنگ کرده است هرچند رویه شورای نگهبان مختص خود است و نشان داده توانایی بسیاری در غافلگیری افکار عمومی دارد مانند زمانی که حتی هاشمی‌رفسنجانی را هم در انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۲ رد کرد. البته شورای نگهبان بارها تأکید داشته هرگز تصمیماتش سیاسی و جناحی نبوده و فقط به مُر قانون عمل کرده و بسته به گزارش‌ها و وضعیت نامزدها

نمایندگان در گفت‌وگو با «شرق» از قانون جدید انتخابات که خود تصویب کردند گله می‌کنند؛ باز هم باید ترمیم شود؟

چرخه معیوب اصلاح

معصومه معظمی: مرحله دوم ثبت‌نام داورطلبان دوازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی از ساعت ۸:۰۰ صبح روز ۲۷ مهرماه آغاز شد و داورطلبان تا ساعت ۱۸:۰۰ روز سوم آبان فرصت دارند برای دوازدهمین دوره انتخابات مجلس ثبت‌نام کنند. ازاین‌رو روز گذشته بسیاری از نمایندگان با در دست داشتن مدارک خود به دفتر دولت مستقر در مجلس برای ثبت‌نام انتخابات پیش‌رو مراجعه کردند. این اولین باری است که قرار است نمایندگان فعلی به‌صورت الکترونیک، در کنار داورطلبان دیگر، طبق قانون اصلاحی جدید انتخابات که خودشان با حساسیت و وسواس زیاد به تصویب رساندند، در انتخابات شرکت کنند. اصلاحیه‌ای که به گفته بسیاری از نمایندگان لازم نبود تا این حد دربارهٔ مته به خشخاش بگذارند و مراحل ثبت‌نام و شرایط داورطلبان را نسبت به قبل سخت‌تر کنند. به گفته مسعود پزشکیان حالا که خود نمایندگان قرار است این روندی که البته اشکالات و ایرادات زیادی را از سر گذشته، تجربه کنند، به این مهم اذعان دارند که ای کاش شرایط را تا این حد سخت نکرده بودند و حالا فهمیده‌اند به چه چیزی رای داده‌اند؛ مصوبه و اصلاحیه قانونی که اگر چه شاید درباره شفافیت مالی داورطلبان کام مثبتی برداشته باشد؛ اما به گفته برخی نمایندگان شرایط ثبت‌نام را سخت کرده و معاییش بر محاسنش می‌چرید و بعد از اینکه ایرادات دیگر اساسی آن نمود بیشتری پیدا کرد، ممکن است مجلس آینده این مواد اشکالزا را مجدداً اصلاح و برطرف کند. گفتنی است به موجب قانون جدید انتخابات، داورطلبانی که در مرحله پیش ثبت‌نام مدارک‌شان تأیید شده، می‌توانند در مرحله دوم ثبت‌نام کنند. ثبت‌نام اصلی نیز مانند ثبت‌نام اولیه غیرحضورى است و داورطلبان باید به‌منظور اعلام داورطلبی خود از طریق رایانه و با دریافت رمز یک‌بار مصرف از شماره تلفن همراهی که با آن پیش ثبت‌نام خود را انجام داده‌اند، در مهلت تعیین‌شده به درگاه keshvar.moi.ir مراجعه و برای تکمیل کاربرگ ثبت‌نام و بارگذاری مدارک و گواهی‌های مورد نیاز اقدام کنند. در این مرحله داورطلبان باید یک پرسش‌نامه را تکمیل کنند که امکان ویرایش آن وجود ندارد. تکمیل این پرسش‌نامه مبتنی بر تبصره ۳ ماده ۵۳ است که حاوی اطلاعات شخصی، خانوادگی و سوابق ازجمله علمی، شغلی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و مذهبی داورطلب است. این پرسش‌نامه از طرف وزارت کشور تهیه و به تأیید هیئت مرکزی نظارت رسیده است. پس از تکمیل پرسش‌نامه و اخذ شناسه رهگیری، ثبت‌نام نهایی شده و به‌هیچ‌عنوان امکان ویرایش، اصلاح یا اعتراض برای داورطلب وجود ندارد. چنانچه به غیر از نام و نام خانوادگی مندرج در شناسنامه، به نام دیگر نیز مشهور هستید، لازم است در قسمت «شهرت» این پرسش‌نامه، آن را اعلام کنید. درج «شهرت» در اگهی اسامی نامزدها (روز آرای)، منوط به درج آن در این پرسش‌نامه و تأیید هیئت اجرایی است. بنابراین به‌منظور بررسی اینکه تا چه حد اصلاح قانون انتخابات توانسته نظر نمایندگان را تأمین کند و با خواست اولیه آنها نزدیک است، با برخی نمایندگان گفت‌وگویی داشتیم که به بررسی محاسن و معایب این قانون پرداختند.

به دلیل سختی ثبت‌نام، برخی از افراد از رأی به اصلاحیه قانون انتخابات پشیمان شده‌اند

غلامرضا نوری‌قرلجه، رئیس فراکسیون مستقلین ولایتی مجلس، در گفت‌وگو با «شرق» با اشاره به ثبت‌نام انتخابات پیش‌روی مجلس و اعمال قانون جدید انتخابات در این دوره گفت: «قانون جدید انتخابات در محتوای خود ایرادات و اشکالات زیادی داشت و از عمده اشکالات آن در فرایند ثبت‌نام بود که درحال وقوع است». او ادامه داد: «درست است که با الکترونیکی شدن روند ثبت‌نام کار راحت‌تر شده است؛ اما با محدودیت ساعت ثبت‌نام بر مشکلات کار افزوده شد؛ درحالی که وقتی ثبت‌نام الکترونیکی می‌شود، لزومی به مراجعه حضوری نیست و ۲۴ ساعته باید بتوانند مدارک داورطلبان را دریافت کنند؛ اما در اتفاق نیفتاده است». نماینده مردم بستان‌آباد در مجلس یازدهم در ادامه انتقادات به روند ثبت‌نام انتخابات برای داورطلبان مجلس افزود: «اطلاعاتی که از داورطلبان می‌خواهند، خیلی زیاد و مفصل و زمان‌بر است و از نظر کاربران کار سخت شده است. ثبت اسناد و مدارک مورد نیاز خیلی زمان‌بر شده است. البته این گوشه‌ای از مشکلات اصلاح قانون جدید انتخابات است که در مقایسه با مشکلات اساسی و مبانیی این اصلاحیه به چشم نمی‌آید و موضوع فرایندی است و بیشتر داورطلبان نسبت به قبل به زحمت افتاده‌اند». نوری‌قرلجه همچنین تصریح کرد: «چون به‌صورت

مسعود پزشکیان، نماینده چند دوره مردم تبریز در مجلس، نیز در انتقاد به قانون جدید انتخابات که برای اولین بار در انتخابات پیش‌روی مجلس اعمال می‌شود و سختگیری‌ها را تشدید کرده است، به «شرق» گفت: «با اصلاح قانون انتخابات مشکلات

زیادی ایجاد شده است. تعداد زیادی از نمایندگان خودشان از این اصلاح قانون پشیمان هستند که چرا چنین کاری کرده‌اند و به این سختگیری‌ها رای داده‌اند. روند ثبت‌نام نباید تا این حد سفت و سخت شود و نیاز باشد داورطلبان مسیر طولانی را طی کنند تا موفق به ثبت‌نام شوند». او ادامه داد: «اصولاً یک‌سری چارچوب‌هایی را که از زمان‌های قبل بوده و در کشورهای دیگر هم وجود دارد، نادیده گرفته‌ایم و چارچوب‌هایی را جایگزین کرده‌ایم که در هیچ کجا اعمال نمی‌شود». این نماینده مجلس در ادامه انتقادات خود تصریح کرد: «داوطلب باید همه داده‌های اطلاعاتی و مالی خود را در سیستم ثبت کند؛ درحالی‌که من داورطلب که در حال ثبت‌نام هستم، همه اطلاعاتم مبنی بر اینکه چه پستی داشتم، چقدر درآمد داشته و دارم و چه اموالی دارم و چه ارتباطاتی با دیگر مشخص است. اینکه دوباره همه این اطلاعات را استخراج کنم و دوباره ثبت کنم، دلیلی ندارد. یا اینکه یک مرحله ثبت‌نام کنم و مراجع چهارگانه اعلام نظر کنند و یک مرحله دیگر صلاحیت را تأیید کنند که اتفاق خوشایندی نیست؛ اما به‌هرحال قانونی بود که نوشته شده و اکثریت مجلس به آن رای داده‌اند و نمی‌توانیم دراین‌باره کاری کنیم». پزشکیان درباره مشکلات احتمالی دیگر این قانون گفت: «باید منتظر بود و دید در عمل چه پیش می‌آید؛ تا هندوانه‌ای را سر نبریده‌ایم، نمی‌دانیم داخل آن چه خبر است.

با اقتضانات جدید به‌روزرسانی شود.

سختکوی شورای نگهبان در ادامه در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه آیا در قانون جدید تغییری در ملک‌های احراز صلاحیت و شایستگی به وجود آمده است، گفت: در قانون جدید در این خصوص تغییری به وجود نیامده و تنها برای متقاضیانی که دارای مدرک کارشناسی هستند، گواهی معتبر و مورد تأیید بالاترین مقام نهاد یا مؤسسات مربوط مبنی بر داشتن حداقل پنج سال سابقه فعالیت اجرایی یا آموزشی یا پژوهشی یا قضائی در یک یا همه آنها در بخش دولتی، عمومی یا غیرعمومی در هنگام ثبت‌نام در نظر گرفته شده است. وی سپس بیان کرد: هر انتخاباتی قانون و شرایط خاص خودش را دارد. شورای نگهبان صلاحیت داورطلبان را برای هر انتخابات بررسی می‌کند. آن کسی که اکنون نماینده است یا در گذشته نماینده بوده یا اینکه سابقه نمایندگی نداشته است، مجدداً صلاحیتش مورد بررسی قرار خواهد گرفت. طحان‌نظیف افزود: ممکن است فردی در گذشته تأیید شده باشد اما اکنون به دلیل رفتارها و اعمالی که برخلاف قانون داشته و اسنادی که از سوی مراجع مورد استعلام دریافت شده است با عدم تأیید صلاحیت روبه‌رو شود. عکس نیز ممکن است اتفاق بیفتد؛ یعنی فردی که در دوره‌های گذشته رد صلاحیت شده اکنون براساس اسناد و ادله‌ای که در اختیار شورای نگهبان است، تأیید صلاحیت شود. به طور مثال فردی در دوره گذشته پرونده قضائی داشته و رد صلاحیت شده و اکنون نسبت به آن پرونده تبرئه شده باشد. بنابراین شورای نگهبان در هر دوره صلاحیت افراد را بررسی می‌کند.

البته سخنان فعلی کدخدایی و سخنان پیشین طحان‌نظیف تازگی ندارند و در موسم انتخابات بارها تکرار شده‌اند اما هر دفعه شرایط به نفع اصولگرایان رقم خورده است تا جایی که این جریان سیاسی خود را معمولاً پیروز قطعی انتخابات می‌داند و اکنون نیز معتقد است رقابت درون‌جناحی همه آن چیزی است که در اسفند رخ خواهد داد. برای نمونه چندپیش‌حیدرضا ترقی، عضو حزب مؤتلفه گفته بود: به نظر می‌رسد اصولگراها در این دوره پنج لیست ارائه دهند یا منوچهر مکی، عضو شورای وحدت هم با اشاره به رقابت‌های درون‌گروهی جریان راست درباره احتمال ائتلاف با شورای ائتلاف گفته است: «وحدت در جریان‌های انتخاباتی امری طبیعی است اما ما تاکنون پیشنهادی برای وحدت و یکی‌شدن دریافت نکرده‌ایم، موقعی هم که دریافت کنیم، معتقد هستیم که آن وحدت با هم است نه جدا یعنی شورای وحدت

یک هویت جمعی مستقل نسبتاً قوی را پیدا کرده است و از این جایگاه ممکن است ما وارد گفت‌وگو شویم».

در این میان اصلاح‌طلبان که هنوز از آرایش انتخاباتی خود سخن رسمی نگفته‌اند، حداقل مشخص شده اعتدالیون آماده‌سازی برای حضور در انتخابات را کلید زده‌اند. محمد مهاجری، فعال رسانه‌ای اصولگرا چندپیش از ورود جدی حزب اعتدال و توسعه به فضای انتخاباتی سخن گفته بود. خبری که البته پیش‌تر هم از سوی چهره‌های شاخص این طیف سیاسی مطرح شده بود و محمود واعظی، رئیس دفتر رئیس‌جمهور دولت دوازدهم و از اعضای شاخص این حزب درباره احتمال ارائه لیست مستقل از جانب حزب اعتدال و توسعه به فرهیختگان گفته بود: «باید منتظر بمانیم و ببینیم یک انتخابات رقابتی، آزاد، سالم و مشارکتی برگزار خواهد یا نه. اگر شورای نگهبان و وزارت کشور به‌ویژه شورای نگهبان به رهنمود مقام معظم رهبری در عمل توجه کنند خب قطعاً هم حزب اعتدال و توسعه و هم بقیه احزاب فعال وارد انتخابات شده و در مسئله معرفی‌کنندیا و تشویق مردم برای حضور کار خواهند کرد. باید ببینیم که در عمل چه اتفاقی می‌افتد».

محمدباقر نوبخت، دبیرکل حزب اعتدال و توسعه هم بیان کرده بود: «توصیه حزب اعتدال و توسعه این است که افراد با توانایی بالا که می‌توانند خدمت حزب، به خاطر مردم در انتخابات نامزد شوند».

علی مطهری، نماینده سابق مجلس هم که از نظر نگاه سیاسی به طیف اعتدالیون نزدیک‌تر است، می‌گوید: «من را دوره پیش رد صلاحیت کردند. به طور طبیعی باید قهر کنیم و برویم ولی ما باز می‌آییم چون ما انقلاب را از خودمان می‌دانیم یعنی ما خودمان را صاحب انقلاب می‌دانیم نه آقای جنتی را (با خنده)؛ ما باز هم می‌آییم و شما رد کنید. یعنی من اصلاً برایم مهم نیست که مرار رد کنند. رد هم نکنند شاید اصلاً رای نیاوردم. وقتی مردم زیاد شرکت نکنند امثال ماها رای نمی‌آوریم، یک گروه خاص می‌آیند و یک لیست خاصی را رای می‌دهند و می‌روند؛ مانند انتخابات گذشته. ولی ما می‌گوییم باز هم باید کمک کنیم. باز هم باید مشارکت بالا برود، برای اینکه مشارکت در آینده کشور خیلی مؤثر است».

حال که همچنان شورای نگهبان سعی در روشن نگه‌داشتن امید به تأیید صلاحیت‌ها را دارد باید دید نتیجه عملکرد این شورا درنهایت سرنوشت انتخابات را چگونه رقم خواهد زد.

خبر برگزیده

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس:

فرصت‌افزایی و تهدیدزدایی توأمان راهگشای موضوع اتباع خارجی است

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه فرصت‌افزایی و تهدیدزدایی توأمان راهگشای موضوع اتباع خارجی است، گفت: قانون زیرساخت اصلی لازم برای مدیریت در حوزه اتباع خارجی است.

به گزارش روابط‌عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، در تشریح وضعیت اتباع خارجی در کشور که این روزها بسیار مورد بحث و مجادله است، گفت: عصر حاضر به دلیل افزایش چشمگیر تعداد مهاجران در سطح جهان در حوزه‌های داخلی و خارجی و تبعات و پیامدهای گسترده آن، از سوی برخی از اندیشمندان عصر مهاجرت نام‌گذاری شده است.

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با تأکید بر تشدید بحران مهاجرت در منطقه غرب آسیا اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران همواره یکی از مقاصد اصلی مهاجران در این منطقه بوده است. ورود ناگهانی و سیل‌آسای مهاجران، مدیریت و ساماندی آنها را با مشکل مواجه کرده است؛ زیرا این پدیده ابعاد امنیتی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی برای کشور دارد. وی با اشاره به عبور گسترده و بدون مجوز اتباع خارجی و حضور بلندمدت آنان به‌صورت غیرمجاز در کشور عنوان کرد: عبور غیرقانونی اتباع از مرزهای کشور، زمینه‌ساز تضعیف امنیت ملی و تحمیل هزینه‌های فراوان به کشور است. این وضعیت نیروهای انتظامی و نظامی، به‌ویژه فرماندهی مرزبانی کشور را با مشکلات و چالش‌های عددهای مواجه می‌کند. از سوی دیگر زیست غیرقانونی بخش درخورتوجهی از اتباع خارجی در حاشیه جامعه ایرانی و نبود اطلاعات دقیق درباره آنها، رصد و کنترل اطلاعاتی را برای نهادهای ذریبط با مشکلاتی مواجه کرده است. از این‌رو، برای کاستن از حجم تهدیدها و چالش‌های برخاسته از پدیده مهاجرت، ساماندی وضعیت اتباع خارجی در کشور از اهمیت روزافزون و بسزایی برخوردار است.

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با اشاره به سابقه اتخاذ سیاست‌های مقطعی و مقطعی در زمینه مدیریت اتباع خارجی تأکید کرد: نبود رویکردهای کلان و جامع در حوزه اتباع خارجی موجب شده است سیاست‌های متفاوت و گاه متضاد در دستور کار نهاده‌ا و سازمان‌های مرتبط قرار گیرد. ارزیابی عملکرد سیاست‌های مذکور و تغییرات پیاپی آنها، نشان‌دهنده عدم کارایی این سیاست‌هاست، فقدان سیاست‌های مشخص در حوزه غربالگری و جذب اتباع خارجی و بهره‌گیری از فرصت‌های این حوزه و کاهش تبعات آن، یکی از مهم‌ترین چالش‌های ایران در ارتباط با مهاجران خارجی بوده است. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در پایان ضمن تأکید بر نقش قانون در ایجاد مدیریت مطلوب، بهینه و پاسخ‌گو در حوزه اتباع خارجی، خواستار تسریع در روند تصویب طرح سازمان ملی اقامت برای برون‌رفت از وضعیت فعلی و بهبود شرایط کشور در این حوزه شد.

این‌طور نیست.
بالین‌حال، درباره شفافیت مالی داورطلبان اتفاق خوبی افتاده که این موضوع را می‌توانیم در کنار محدودیت زمانی و ساعتی ثبت‌نام لحاظ کنیم که از معایب آن است».

این عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شورا‌های مجلس با اشاره به دیگر معایب این قانون اصلاحی تصریح کرد: «ازجمله معایب دیگر این قانون می‌توانیم به ایجاد محدودیت برای نمایندگان وامکان رد صلاحیت منتخبان تا رای اعتماد آنها اشاره کنیم. یعنی شخص در صورت رای آوری، تا روز رای اعتماد و بررسی اعتبارنامه‌ها بازهم امکان رد صلاحیت را دارد که نکته منفی است». نماینده مردم تفت و میبد در مجلس یازدهم، شفافیت مالی و پیش‌ثبت‌نام را ازجمله محاسن اصلاحیه قانون انتخابات دانست.

به‌واسطه سبدرانی که دارند، پول‌های کثیفی را معامله‌می‌کنند

جلال رشیدی‌کوچی، عضو کمیسیون شورا‌ها و امور داخلی کشور در مجلس که کمیسیون متبوع او کمیسیون تخصصی بررسی قانون اصلاح انتخابات بوده است، درباره این اصلاحیه قانون که قرار است در انتخابات پیش‌روی مجلس اعمال شود، به «شرق» گفت: «در قانون جدید انتخابات شفافیت مالی نامزدها، فرصت برای بررسی صلاحیت‌کاندیداها و بررسی اعتراضات به‌منظور جلوگیری از ضایع‌شدن حق داورطلبان را مدنظر داشتیم».

او ادامه داد: «همچنین با اصلاح قانون، در بازه زمانی بررسی صلاحیت‌ها با سبیلی از نامزدها مواجه نخواهیم بود که اکثرشان رد صلاحیت شوند. مثلاً در حوزه انترخایه من مردودشت، در مرحله اول ۱۷۶ نفر ثبت‌نام کرده بودند و در پایش مدرکی این افراد جمعیت زیادی از آنها ریزش داشت که قبلاً این پایش به حساب رد صلاحیت داورطلبان گذاشته می‌شد اما در حال‌حاضر با این غربالگری این مسئله به حساب رد صلاحیت داورطلبان گذاشته نمی‌شود و تبعات منفی ندارد. یعنی همه می‌دانند مثلاً مدرک تحصیلی شخص تأیید نشده، نه اینکه صلاحیت خود او زیر سؤال رود». نماینده مردم مردودشت در مجلس شورای اسلامی افزود: «قانون اصلاح‌شده انتخابات قانون خوبی است و البته می‌توانست قانون بهتری باشد. مثلاً درباره سن داورطلبان که ۲۵ سال است، قصد داشتیم ۲۰ سال را لحاظ کنیم یا پیشنهاد دادیم که اگر کسی دو دوره در صلاحیت شد، دیگر نتواند ثبت‌نام کند اما این اتفاق نیفتاد؛ چراکه برخی داورطلبان دراین‌باره شرایط خاصی را به وجود می‌آورند و با وجودی که می‌دانند این صلاحیت می‌شوند اما به دلیل سبد رایی که دارند، روی این موضوع معامله می‌کنند و پول‌های کثیفی در این میان ردوبدل می‌شود». رشیدی‌کوچی تأکید کرد: «بنابراین اگر این موضوع تصویب می‌شد، می‌توانست تأثیرگذارتر باشد. اما به هر دلیل این اتفاق نیفتاد». عضو کمیسیون شورا‌ها و امور داخلی کشور در مجلس همچنین درباره شفافیت مالی این قانون بیان کرد: «این قانون اصلاحی می‌تواند تا حد خوبی منجر به شفافیت مالی داورطلبان شود. ما در قانون لحاظ کرده‌ایم که حساب‌کاندیداها برای انتخابات باید با دخل‌وخرج‌شان هم‌خوانی داشته باشد و این موضوع می‌تواند منجر به شفافیت بیشتر خرج‌کرد آنها شود».

قانون جدید انتخابات نمی‌تواند زمینه شفافیت مالی داورطلبان را فراهم‌کند

جدا از نمایندگانی که محاسن و معایب این قانون اصلاحی انتخابات را توضیح دادند، احمد علیرزاییکی، نماینده مردم تبریز در مجلس یازدهم، نظر مخالفی با سایر همکاران خود درباره این قانون دارد و معتقد است این قانون نمی‌تواند باعث شفافیت مالی داورطلبان انتخابات شود؛ چراکه زمینه نقیض برای اجرای این قوانین در کشور وجود ندارد. علیرزاییکی در گفت‌وگو با «شرق» دراین‌باره اظهار کرد: «گردش مالی مبتنی بر شفافیت نیست. ممکن است بتوانیم تراکتش‌های مالی گردش حسابی را بررسی کنیم، اما از آنجایی که گردش مالی در کشور ما شفاف نیست، قطعاً بلااثر خواهد بود».

او ادامه داد: «ما شیوه‌های دیگر گردش مالی در کشور را داریم که اساساً هیچ تأثیر مثبتی بر آنها نمانست. ممکن است تسکینی ایجاد کند اما چاره‌ساز نخواهد بود. تا زمانی که به شفافیت مالی در اساس اقتصاد کشور اهتمام نکنیم، نمی‌توانیم این موارد را تأثیرگذار بدانیم». عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شورا‌های مجلس همچنین تأکید کرد: «قوانینی درباره پول‌شویی و فساد مالی داریم اما تقبیدی به رعایت این قوانین و حساب‌کشی در این قوانین وجود ندارد و بیشتر جنبه تزئینی به خود می‌گیرد». یکی در پایان تأکید کرد: «بنابراین قانون جدید انتخابات در شفافیت مالی داورطلبان نمی‌تواند مؤثر باشد؛ چراکه موارد نقض آن را داریم که می‌تواند فارغ از این روش اقداماتی اعمال شود».

باید به مرور که پیش می‌رویم، بررسی کنیم و ببینیم این قانون چه ایراد و اشکالات جدی دیگری دارد». او در پاسخ به اینکه با بروز مشکلات احتمالی این قانون آیا احتمال اصلاح دوباره آن وجود دارد، گفت: «روند را باید طی کنیم و جلو برویم ببینیم با چه مشکلاتی مواجه خواهیم شد. اگر مشکلات جدی آن نمود پیدا کرد، با تبصره و ماده‌ای می‌توان آن مشکلات را دوباره اصلاح کرد. اما با توجه به حجم طرح و لایحه‌های در نوبت بعید است این اصلاحیه به عمر مجلس فعلی قد بدهد». ورشکیان درباره شفافیت مالی داورطلبان در قانون جدید انتخابات نیز تصریح کرد: «درباره شفافیت مالی اگر با رانت، رشوه، زمین‌خواری و قاچاق مشکل دارند، چرا FATF داخلی را اجرا نمی‌کنند؟ اگر می‌خواهند من داورطلب فهرست اموالم را بیان کنم، با این موضوع مشکلی ندارم، اما اگر بخوام تخلف کنم اموالم را به نام پسر، خواهر، برادر و اقوامم سند می‌زنم. در این مرحله که این موضوعات مشخص نمی‌شود و بعد از دوره نمایندگی می‌توانم بروم بخورم و ببرم و غارت کنم. اما اگر این شفافیت مالی وارد FATF داخلی شود، دیگر نمی‌توانم هیچ اموالی را به نام خواهر، برادر، فرزند، خانواده و اطرافیانم سند بزنم و پولی را در حساب آنها جابجایم؛ چراکه مشخص می‌شود». وزیر بهداشت دولت اصلاحات همچنین تأکید کرد: «در این صورت شخص نمی‌تواند زمین‌خواری کند، پولی جابه‌جایم، سندی را منتقل کند که علامت و کدی دارد. بنابراین اگر واقعا می‌خواهیم مشکل زمین‌خواری، رانت‌خواری، قاچاق و پول‌شویی را حل کنیم، FATF داخلی را اجرا کنیم تا جلوی همه این مشکلات بسته شود و بتوانیم به شفافیت واقعی برسیم».

شفافیت مالی داورطلبان در قانون انتخابات کام مثبتی است

معین الدین سعیدی، نماینده مردم چهاربار در مجلس نیز اگرچه می‌گوید به اصلاح قانون انتخابات رای مثبت نداده است اما در گفت‌وگو با «شرق» اعلام کرد شفافیت مالی داورطلبان که در اصلاح قانون انتخابات آمده است، می‌تواند یک گام مثبتی باشد.

او ادامه داد: «در مواردی از قانون انتخابات به شفافیت مالی کاندیداها و نحوه تأمین مالی آنها اشاره شده که گام مثبتی است. اما اینکه تا چه حد بتواند منابع مالی کاندیداها را شفاف کند، باید منتظر بود و دید. بالین حال، نفس این ماده را مثبت می‌دانم».

این نماینده مجلس ادامه داد: «البته من به قانون اصلاحی انتخابات رای نداده‌ام، اما بند مربوط به شفافیت مالی داورطلبان را گامی مثبت و رو به جلو در این قانون می‌دانم».

سعیدی تأکید کرد: «اگر چه در اصلاح قانون انتخابات محدودیت‌هایی برای داورطلبان اعمال شده است. اما از آنجایی که این قانون تصویب و ابلاغ شده است، برای همه قابل اجراست و امیدواریم انتخاباتی باشکوه و رقابتی را در پیش داشته باشیم».

منتخبان مردم‌تاروزاری اعتماد در خطر ردصلاحیت هستند

